

den eerlijke arbeiders het brood uit den mond gestooten heeft, zal dit gevaar niet licht aften. Onschijnt het ideaal daarom hooger te staan, wanneer koopers en verkopers zonder zulke kunstmiddelen het geld rechtstreeks storten in de Kas van School of Vereeniging.

Nu vraagt ons een belangstellende lezer, of het wenschelijk is, gesteld dat er ook een bazar wordt gehouden, de goederen bij opbod te verkoopen of te verloten.

Wij moeten, om onze consumentie vrij te houden, voor wij deze vraag beantwoorden, eerst ons standpunt tegenover deze Christelijke bazars uiteenzetten, ten einde de gedachte te voorkomen, alsof wij als Gereformeerde Kerkhulp voor de uitbreiding der Christelijke bazars onverschillig of onverschillig gevoelden.

Gesteld echter dat er een Christelijke bazar wordt gehouden, dan kan het antwoord niet moeilijk zijn. Verkoop zonder of met opbod is een gewone handelspraktijk, waartegen van Gereformeerde standpunt geen het minste bezwaar kan bestaan. Als het in den gewonen handel geoorloofd is, waarom zou het dan verkeerd zijn in een handel voor een Christelijk doel? Handel blijft handel of hij is een Christelijke bazar of in een gewonen winkel gedreven wordt.

Loterij daarentegen, hoe christelijk ook getint, is en blijft sonde tegen het eerste gebod. En hoe zou dat ook het Christelijke doel een op zich zelf voldoende middel kunnen heiligen?

Indien het waar is, wat onze Vaders stelden, dat het lot immiddelelijk een bijzondere oplicht heeft op de voorzigtigheid ende het oordeel Gods, ende alleen in ernstige zaken niet een byzonder oplicht tot Godt gebruykt moet werden, dan zal men toch wel gevoelen, dat bij een Christelijke bazar het lot niet thuis hoort.

Stellig niet te kras uitgedrukt. Bazars zijn en blijven krukken op het arbeidsveld van den barmhartigen Samaritaan. Krukken die men wel moet nemen, als men niet op eigen beenen loopen kan.

Maar krukken die toch weg moeten.

Officiële Berichten.

Met verhooring uit het Kerkblad van 1 October.

AMSTERDAM, 16 Sept. 1897. Van hier kan bericht worden, dat de verzameling der beide kerkformaties alhier, dusver onderscheiden door de letters A en B, en voldoende zijn geworden.

Nadat de beide kerkenraden besloten hadden om tot die samensmelting over te gaan, en nadat de acte van samensmelting, voor zoover noodig, de goedkeuring van de kerken der Classe Amsterdam had erlangd, zijn beiden de gezamenlijke dienaars des Woords, onderling en diakenen der beide deelen van de Gereformeerde kerk alhier saamgekomen, en hebben den éénen kerkeraad van de ééne Gereformeerde kerk van Amsterdam geconstitueerd.

Met dank aan den Heere, den Koning der kerk, wordt deze zoo gewichtige gebeurtenis aan de zusterkerken bekend gemaakt, wijl Hij het was, die door zijn Woord en Geest in de harten heeft gewerkt, opdat de hinderpalen uit den weg zouden geruimd, en de eisch der gehoorzaamheid de overhand zoude behouden. Wane Hij voort met zijne genade in ons midden, opdat zijne kerk groeie en bloei, arbeide en strijde tot verheerlijking van den Naam onzes Gods!

De kerkeraad bericht tevens, dat de voor hem bestemde stukken en brieven van nu af te adresseren zijn: *Kerkblad* 100. Echter met dringend verzoek aan de kerkeraden der zusterkerken, om hunne attestaten van vertrekende of vertrokken leden niet aan dat adres te zenden, maar volgens Kerkenordening af te geven of te zenden aan die leden zelf, opdat zij door deze bij den kerkeraad worden ingediend.

Uit naam van den Kerkeraad der Gereformeerde kerk te Amsterdam, F. L. RUTGERS, Scriba.

Classis Alkmaar.

De buitengewone vergadering ter bespreking van de belangen der Zending onder de Heidenen en Mohammedanen zal D. V. Donderdag 14 Oct. gehouden worden in het kerkgebouw der Ger. kerk te Broek op Langendijk.

Sprekers: Da. L. v. Valk van Scheveningen en Da. J. Bootsma van den Helder.

Namens de Kerkeraden van Broek op Langendijk en Noord-Scharwoude, D. BAKKER, J. BOKUNGA.

Kort Verslag van de Vergadering der Classis 's-Gravenhage, gehouden 14 Sept. 1897.

Uit de credentialen blijkt, dat voortien van de vijftien kerken wettig vertegenwoordigd zijn. Uit eene der kerken komen twee broeders ter vergadering, zich beklagend, dat hun kerkeraad weigert om leden der gemeente, die zich misgaan hebben, in behandeling te aemen. Nadat de Classis zich van deze zaak op de hoogte heeft gesteld, deelt zij dezen broeders mede, dat zij eerst zelf beoelde leden moeten vermanen, overeenkomstig den regel ons in Matth. 18 gegeven; en dat eerst als onderling vermaan vruchteloos blijkt, zij tot den kerkeraad mogen gaan, maar dan met een welomschreven klacht en dat dan de kerkeraad bereid zal wezen deze zaak in kerkelijke behandeling te nemen.

Thans komt ter sprake het volgende voorstel: »Elke kerk zorge zelve voor hare emeriti pred., pred.-weduwen of -wezen, en de bijdragen voor deze verzorging buiten de Classe worden gevonden uit een omslag over die kerken, welke thans geen emeriti pred., pred.-weduwen of -wezen te verzorgen hebben.» In verband hiermee deelt Scheveningen A mede, dat zij, mits zij niet beoelst bij te dragen in de verzorging van emeriti van andere kerken, zelve voor het pensioen harer predikantsweduwen zorgen zal. Daar echter de andere kerken die een emeritus of een predikantsweduwe te verzorgen hebben, een dergelijke belofte niet kunnen doen, kan op bovengenoemd voorstel niet verder worden ingegaan. Op de volgende Classische vergadering zal de omslag over de verschillende kerken worden vastgesteld.

Een voorstel om de collecten voor Hulpbehoevende kerken af te schaffen en te vervangen door een omslag over de kerken der Classe kan geen steun vinden.

L. S.

De Provinciale Deputaten voor de Hulpbehoevende kerken, die door de laatste Provinciale Synode van Overijssel aangewezen zijn om de kerken dezer Provincie ook in zake de Emeriti en predikantsweduwen en -wezen te dienen van hulp en advies, zullen daartoe vergaderen op Donderdag 7 October aanstaande in de Consistorie der Plantagekerk te Zwolle, des namiddags te 3 uren. Hiervan geschiedt mededeeling aan de kerken, opdat zij, die begeren, daar op dien tijd en plaats Deputaten kunnen ontmoeten.

De Secretaris van Deputaten voornemens, C. C. SCHOTER.

Buitenland.

(Slot.)

Zuid-Afrika. Stichting eener Gereformeerde kerk onder het kruis.

In zake de credentia is ook het Gereformeerde losgelaten, omdat men de ambten mist, door ongeordende personen te laten optreden en nieuwe ambten in te voeren, die door de Gereformeerde kerk niet erkend zijn, zooals »evangelisten», »werkersverenigingen», »vrouwenbond» en dergelijke. De verwarloosheid der tucht is van zoo algemeene bekendheid, dat op geen bijzondereheden behoeft gewezen te worden. De geschiedenis bewijst, dat de kerk machteloos is de tucht op ontrouwe leeraren toe te passen, en zoo een gemeente van hen niet meer gediend wil zijn, omdat zij de waarheid bestrijden, dan is zij genoodzaakt hen voor groote geldsommen af te koop. Herinnerd wordt aan de predikanten Burger en Kotze, die openlijk de leer aangaande »menschen verderf» en den persoon van Christus loochenden. Hoewel de laatste in zijn afscheidsrede zoo sterk mogelijk de verzoeking door Christus loochende, moest men hem toch nog een eervol ontslag geven en moet de kerk hem zijn pensioen betalen.

In de kerkgeleding heeft men menscheijke bepalingen boven Gods Woord geplaatst, want Art. 58 van haar reglement zegt, dat de Synode »de hoogste wetgevende, rechtsprekende en besturende macht is».

Verder wordt in dezen open brief gezegd, dat de kerkgeschiedenis overvloedig geleerd heeft, dat het onmogelijk is de kerk in de kerk te herstellen, wanneer de kerk zoover is afgeweken, dat het fundament is losgelaten, en daarom hebben zij hunne gemeenschap met de Nederl. Gereformeerde kerk opgezegd en eene Gereformeerde kerk onder het kruis gesticht. Zij hebben daarmede niet bedoeld de stichting van een nieuw kerkgenootschap, maar de terugkeer tot de ware leer van Dordrecht.

Zij schieten zich geropen zich tot alle geloovigen in de Nederl. Gereformeerde kerk te wenden en hen op te roepen, om of zich mede af te sonderen en zich bij hen te voegen, of in de kerk blijvend te strijden voor het geloof eenmaal den heiligen overgeleverd.

Het stuk eindigt met de Gereformeerden te herinneren aan hun afkomst. Zij zijn van echt Gereformeerde bloede zoo uit Nederland als uit Frankrijk, kinderen der Geuzen en der Hugenoten die gestreden en geleden hebben voor die schoone Gereformeerde belijdenis.

Het schijnt dat de broeders Liebenberg c. s. het standpunt van dolantie wenschen in te nemen, trouwens het enige wat ons in hunne omstandigheden, volgens Gods Woord, geoorloofd schijnt.

Toch hebben wij in het doen der broeders eenig bezwaar. En het is dit. Waarom hebben de broeders Liebenberg c. s. zich niet gewend tot hun kerkeraad van de ééne Gereformeerde kerk van Amsterdam, die de bede om het stuk van een onschijnlijke organisatie af te werpen?

Zij wenschen zich niet af te scheiden van hun kerk, als wij hen wel begrepen hebben, maar alleen van hetgeen er verderfelijks en schadelijks in hun kerk gesloten is, zij verklaren de Nederl. Gereformeerde kerk te Z.-Afrika niet voor een valsch kerk, waarom dan de ambten in die kerk niet erkend en gezocht ambtelijk het onschijnlijke juk te verbreken. Wilde de kerkeraad van Srijdenburg niet, dan had men ten slotte die afwerping moeten bewerkstelligen krachtens het ambt der geloovigen.

Ook is het ons niet duidelijk waarom die kerk bij haar eerste optreden zich eene Gereformeerde kerk onder het kruis noemt, wanneer de overheid of de menschen eene kerk vervolgt, kan men zeggen dat zij »zonder het kruis» is. Maar wanneer de kerk aanvankelijk tot de vrijheid mag komen, die zij behoeft om hare roeping te kunnen volbrengen, dan noemt zij zich de »vrijgemaakte» en niet de kerk »onder het kruis». Ook de omstandigheid dat de kerk in het onderhield van haar eigen leeraren moet voorzien is geen reden om van de kerk te verklaren dat zij »zonder het kruis» is. Immers is dit de roeping der Kerk, die zij blijmoedig heeft te volbrengen.

Voorts deed het ons leed dat de broeders Liebenberg c. s. met geen enkel woord deden uitkomen dat ook mede door hunne schuld, de toestand van de Nederl. Gereformeerde kerk in Zuid-Afrika zoo bedrevend geworden is.

WINCKEL.

Door Kinderen.

KONING EN VELDHEER.

II.

Voor Frederiks soldaten kwam nu een tijd van zeer ingespannen werkzaamheid. Als door een wonder verrezen hooge wallen met schietgaten, diepe grachten (dikwijls tot 16 voet diep), daarvoor een keten van palissaden, Spaansche ruiters, en 3 rijken gedekte loopgraven. In 't kamp zelf werden schansen opgeworpen, overal batterijen aangelegd en 460 kanonnen opgesteld. Buitendien waren 182 mijnen ieder oogenblik gereed, onder den aanraken van vijand dood en verderf te verbreiden. Vreemd genoeg liet de vijand den Pruisen voor al deze werken ruik den tijd, inplaats van door snel optreden zulke werken versterking van 't kamp onmogelijk te maken.

»Vreemd!», zeide de koning herhaaldelijk, »de vijand maakt nog steeds geen mouvement!» »Wat denkt ge, Ziet, zit daar geen list achter!» De oude Zieten sprak na eenig denken: »Nee, dat geloof ik niet. Uw Majesteit kent het spreekwoord: Veel koks bederven de briel! Maar bij ons betekent dat: twee bevelhebbers bederven een slag! Ik denk, dat de beide generaals, Laudon en Buturlin, het niet eens kunnen worden, wie het opperbevel zal voeren.»

»Daar kunt ge gelijk aan hebben!» meende de koning. En de oude generaal Zieten had ook werkelijk gelijk.

Buturlin, de Russische bevelhebber, geloofde, dat Laudon hem het gevaarlijkste en zwaarste werk wilde overlaten; ook wilde hij zijn Russen zelf aanvoeren. Laudon achtte het echter noodig het opperbevel over het geheele vereenigde Oostenrijksche leger te voeren, en zoo kwam men dagen lang niet tot overeenstemming. Toen men eindelijk het een weling was eens geworden, bevond men tot zijn groote verwondering, dat het Pruisische legerkamp inderdaad een soort vesting was, zoodat de Russische generaal het onmogelijk achtte, de Pruisen aan te tasten. Het Oostenrijksch-Russisch leger bleef vooreerst niets over, dan steeds dicht bij het kamp aan te rukken, en het met een levenden ijzersterken muur in een grooten halven cirkel te omsluiten. De toestand der Pruisen werd dag aan dag ernstiger en Frederik verwachtte ieder oogenblik een overval.

»De helft van 't leger moest steeds rusten, de andere gereed tot den aanval zijn. Als de avond aanbreekt, moesten de tenten afgebroken worden, de kavalerie opspitten en de infanterie met 't geweer in den arm staan.» Zoo luidde 't streng bevel, en de oude Frits spaarde zich zelf niets van de inspanningen, die hij van zijn soldaten moest eischen. Hij bracht de nachten onder den bloeten hemel door, zette zich aan de wachtvuren bij zijn soldaten, of wachtte in onrustige sluimering op een bos stroo van den aanbreekenden morgen in een der gewichtigste batterijen af.

»Als Frits bij ons slaapt, is 't even goed, alsof er 50.000 van ons de wacht hielden; is Frits bij ons, dan vreezen we zelfs den duivel niet», plachten zijn soldaten te zeggen. Zij gingen met een liefde en toewijding aan hun koninklijken aanvoerder, die hen gewillig alles ontbent, lijdend ja soms sterven deed.

Verscheiden weken verliepen met zulk een verlamdende werkeloosheid, en in angstige spanning, en reeds begon zich in 't kamp dringend gebrek aan voedingsmiddelen te doen gevoelen. De dappere Pruisen lieten in toenemende moedeloosheid het hoofd hangen; in grooten getale moesten sieken en zwakken naar Schweidnitz gebracht worden. Afgesneden van de buitenwereld, zonder enig bericht aangaande zijn overige troepen, werd Frederik van dag tot dag meer gebogen onder den last der zorgen — het waren wel de moeilijkste dagen van den geheelen zeventienjarige oorlog, die toen voor hem aangebroken waren.

Zoo had zich weer na een dag zonder iets bijzonders de heldere sterrenhemel over de aarde uitgebreid, en de koning ging naar de uiterste schansen van 't leger, om zelf te letten op de mogelijke bewegingen van den vijand. Op de schans gekomen, vond hij reeds denouden Zieten, op een bos stroo uitgestrekt, en in zijn met Fransche woorden sterk vermenigvuldigde wijze begroette hij zijn vertrouweling met de woorden:

»Bonsoir monsieur! Wat denkt ge? Zal den niet eindelijk een belacment »? plaats hebben, dat ons uit dezen toestand brengt? Ochi neen, er uit komen we niet, jamais!» maar het zou inderdaad mij liever zijn, als de kwelling met een smellen »»? eindigde!»

Zieten zag verwonderd op naar 't door de jonge vermoedens van den oorlog zoo vroegtijdig verouderd gezicht van zijn koninklijken heer; zoo dof had zijn stem nog nooit geklonken, zoo droefvuldig hadden de anders zoo schitterende oogen nog nooit gezien als in dezen zomeraocht.

»Wel zijn 't zware tijden!», antwoordde de generaal na een korte pauze, »maar uw majesteit moet daarom den moed niet verliezen. Bij Leuthen stond een nog sterker troepenmacht tegenover ons, en uw Pruisen hebben toch gezegevierd.»

»Bij Leuthen,» riep de oude Frits, »ja, dat was bij Leuthen, dat was vóór vier jaar! Waar denkt ge aan; toen is thans niet! Nu zijn mijn beste troepen dood, verminkt of gevangen.» De oude generaal richtte zich plotseling op, zijn oogen schitterden en bijna beledigend riep hij uit: »De beste troepen? Majesteit, uw troepen zijn heden zoo dapper als toen! Ik geloof dit met een goed geweten te kunnen zeggen.»

Maar Frederik bleef kalm: »Ja, ja, dat is zoo. En toch zijn wij er erger aan toe dan ooit. Daarom misleid mij niet, beste Zieten, en u zelf ook niet.»

Zieten kon het wel is waar niet ontkennen, dat zij nog nooit zoo vlak voor den klaarlijklijk te wachten ondergang hadden gestaan, maar hij was toch vol zelfvertrouwen: »Daarom geen moed verloren!» — zoo hervatte hij 't gesprek — »De moed komt veel te boven.»

»C'est vrai!» Maar niet alles, en — waarop kunnen we hem bouwen, mijn vriend?» »Majesteit, op uw recht en uw goed geweten!» Bij deze woorden richtte Zieten zich hoog op. De oude Frits schudde misnoedig 't hoofd, en zeide toen spottend: »Recht en geweten? Bah, die helpen iemand niet veel in de wereld. Wij kunnen het ook niet verhinderen, dat menige onschuldige opgehangen wordt. Ik zeg u, Zieten, het zal niet gaan, het kan niet gaan! We zijn in te slechten toestand, onze zaak is verloren!»

Maar de oude generaal was gewoon, zijne meening vast te houden, en ze ook openlijk uit te spreken, zelfs voor zijn koninklijken heer, ook dan, als deze van andere insichten was dan hij. Hij antwoordde daarom vast en met overtuiging: »En ik zeg, het kan gaan, het moet gaan, en 't zal gaan! Alles zal eindelijk nog een goed, eervol einde nemen!»

't Is waar.

Slot volgt.

CORRESPONDENTIE.

Wegens plaatsgebrek moeten we de beantwoording van eenige vragen uitstellen tot het volgende Nr. Nogmaals verzoeken we den lezers vriendelijk in hun vragen duidelijk te zijn, al wordt hun brief dan ook daardoor iets langer.

- 1) beweging.
- 2) Goeden avond, mijnheer.
- 3) beslissing.
- 4) noot.
- 5) slag.

HOOGENHEER.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Dinteloord c. a. J. Offringa, te Dordrecht, — Almkerk (N.-Br.), W. Bosch, te Vrijhoeven-Kapel. — Oudega (cl. Drachten), D. Prins, van Holwerd. — Poortvliet (Tholen), L. Spoel, te Harderwijk B. — Vijfhuizen, G. Doekens, cand. te Dordrecht. — Fijnaart c. a. G. de Brui, te Oosterbeek. — Te Ten Boer c. a. (Gron.), P. Bos, te Zuidbroek.

AANGENOMEN: Kruiningen (Z.-Br.), B. van der Werf, cand. te Drachten. — Middelharnis, door C. S. Bos, te Hoogeveen B.

BERADANT: Veere en Hindeloopen (Fr.), door B. van der Werf, cand. te Drachten. — Rijswijk, M. J. Dijk, te Buzum. — Zalk en Veecaten, J. H. Koers, te Kockengen.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Bondel, W. van Deursen, te Noord-Zijpe. — Zevenhuizen (Gr.), N. P. van Es, te Boornbergum. — Schoonoord, J. Polhuis, cand. — Reeuwijk, L. Oostrom, cand. te Oudewater. — Holijdsloot, W. A. Rademaker, cand. te 's-Gravenhage. — Oudenhoorn, J. de Hoog, cand. — Buren en Munnikep, W. A. Macpherson Az. te Goonga. — Ransdorp en Schellingwoude, J. Ph. van der Plasche, te 't Akerke. — Wilp, H. F. Rogaar, cand. — Nunsloot c. a. J. H. Gunning, E.B., te Capelle a/d IJssel. — Zuidland G. van Die, cand. — Hindeloopen, D. Plantinga, te Makkum. — Te 's-Heer Hendrikskinderen P. C. IJseling, cand. te 's-Gravenhage. — Trum (toez.) J. Hoekstra, te Heteren. — Veendaal, E. C. Gravenmeijer, te Utrecht. — Simonsdalen en Eenigenburg, J. D. de Hoog, te Dordrecht. — Broek in Waterland, P. A. Riedel, te Lochem. — Vaassen, W. J. M. Engelberts, te Bergschenhoek. — Berkenwoude, J. W. de Vries, te Wijdemeren en Oosterbeek.

AANGENOMEN: Wijs bij Deursen (toez.), J. G. C. Gobius d' Surt, te Eemnes-Bulten. — Nijega c. a.,

D. Plantinga, cand. te Makkum. — Permerland, J. C. Schuller tot Peursum, cand. — IJsselstein: Ootmarsum, K. Janzen, te Veessen (gen. Heerde). — Cats, G. Smit, cand. — Hindeloopen, Esmorra en Allingswier, D. Plantinga, cand. te Makkum. — Oostermeer, W. Magendans, F.C., te Oosterzee c. a. — Zwaagwestinde, G. Boomer, te Driehagen. — Wierden (toez.), J. P. Eringa, te Oostwold (Oldambt). — Goudluz, R. Vorenkamp, te Zuidwilde. — Engelum, H. Rogaar, cand. — Muiden, A. ten Have, te Polabroek. — Odijs, L. J. van Rhijn, te Soesterberg.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt bevestigd verzocht, de abonnementsgelden over het 3de kwartaal, getijndig 30 Sept. 1897, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken aan de Administratie.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden. J. A. WORMSER, Directeur-Uitgever. Amsterdam, Oct. 1897.

Advertentien.

Zondag 10 October a. s. hopen D. V. onze geliefde Ouders:

HENDRIK GALENKAMP Kz. EN CHRISTINA HENDRIKA WEVERINK, HUNNE

25-jarige Echtvereeniging TE HEDENKENDEN.

De Heere heeft groote dingen bij ons gedaan, dies zijn wij verblijd.

Hunne dankbare kinderen. RECEPT: Maandag 11 October. Handst. 9 October 1897.

L. G. WEISZ & Co., Commissie van de Prinsensstraat, No. 157, AMSTERDAM.

Verschenen bij den Uitgever W. KIRCHNER, Rozengracht 55, Amsterdam.

Daniël Landsmann. Een getuige uit Israël. UIT HET DUITSCH DOOR

DS. E. KROVELD. Prijs f 0.35.

Om de lange Winter- en Zondag-avonden aangenaam en stichtelijk door te brengen, koop men nu een Amerikaansch Orgel van:

BREEBAART'S ORGELHANDEL.

De Magazijnen zijn rijk voorzien. Op 20 September j.l. waren precies in voorraad 269 stuks. Groote verscheidenheid in modellen en prijzen, tegen lage doch vaste prijzen.

22 Damrak 22, — AMSTERDAM, — bij het Centr. Station. Uitsluitend handel in Orgels.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.

DAN 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon teruggelaten.

HEDEN VERSCHIEEN:

De EERSTE AFLEVERING van

D^r. A. KUYPER,

STICHELJKE WERKEN.

TWEDE SERIE.

Daze serie zal bevatten: KONIG UIT DEN ROTSSTEEN, Deel II; UIT HET WOORD, Serie I, Deel III en Serie II, Deel I.

De prijs van de geheele serie (compleet in ongeveer 18 afleveringen) zal Hoogstens f 5.50 zijn.

Onmiddellijk na het verschijnen van de laatste aflevering (einde dezes jaars) wordt de prijs der afzonderlijke deelen verhoogd.

Amsterdam. Pretoria.

BOEKHANDEL VOORHEEREN

HÖVEKER & WORMSER.

Koloniale-Werving.

HANDGELD f 200.— (twee honderd gulden),

bij het aangaan van een vrijwillige verbintenis voor ZES jaren, en voor ingelijfd bij de Nationale Militie, met onbepaald verlof of in werkelijke dienst, bij het aangaan van een verbintenis om TWEE JAREN gedetacheerd te worden naar Oost-Indië.

Aanbrenggeld: TWINTIG GULDEN.

Men meldt zich aan: Vrijwilligers en Militieplichtigen met onbepaald verlof, bij den Commandant van het Koloniaal Wertdepot te Harderwijk of bij een der plaatselijke of Garnizoens-Commandanten; Militieplichtigen, onder de wapenen, tot hun onmiddellijken chief.

KLEINERSCHE DRUKKERIJ, Amsterdam.

Brussel.

GEREFORMEERDE KERK.

Dienst des Woords. 's Zondags 10 uur 's morgens en 8 's avonds.

Ingang: Rue Paul Devaux 7, bij de Beurs.

Te koop gevraagd: HENRY & STACKHOUSE, Bijbelverklaring, Nederl. editie, net ex., prijsopp. Brieven franco, lett. O., Bureau Heraut.

VEREENIGING: „Dr. SCHEURER'S HOSPITAAL”

De algemeene Hoofden worden er aan herinnerd, dat de gelden met de kasboekjes, vóór 5 October worden ingewacht bij Mevrouw J. C. RUTGERS, Penningmeesteres.

Keizersgracht 192, Amsterdam.

Bij den Uitgever D. DONNER, te Leiden, is verschenen:

Welke is onze roeping met het oog op de beweging onder de Gereformeerden in de Ned. Herv. Kerk?

REFERAAT, gehouden op de Centrale Pastorale Conferentie, 2 September 1897 te Utrecht, door

DS. C. VAN PROOSDIJ. Prijs f 0.30.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen: Voor de Vereeniging: Aan Contributanten:

Door den heer J. van Dijk te Zutphen f 20; door den heer C. Lyden te Beverwijk f 15, fr. per post ontvangen f 5.

Aan Collectanten: (voor de Theol. faculteit). Van de Gereformeerde kerk te Scheveningen f 42.05; van idem te Beekbergen f 6.71; van idem te Idschenhuizen f 6.87; van idem te Krabbendijke f 4.22; van idem te Ambt Volenhove f 4.02.

Aan Schenkingen: Door Da. B. van Schelven uit 's Hertogenbosch f 1.

Voor de Medische faculteit: Door den heer G. J. M. Oudenampsen te Zutphen, van Wed. J. 2.50; van N. N. (postmerk Zevenbergen) f 1.

Voor het Studiefonds: Door den heer J. van Dijk te Zutphen, van Mej. M. M. geb. S. te Z. f 5. van Mej. v. D. geb. W. te Z. f 5; van Mej. Gez. J. te W. f 3, samen f 13; fr. per post ontvangen f 6; door den heer W. uit het busje van C. v. d. V. f 2.50.

S. J. SEEFAT, Penningmeester.

Hilversum.

Toch, het is de aanrading van gemeene gratieker uit na weken en maanden ontvangenis en greep die aan en ging de op Jezus over, onze waarnemen tegen heeft plaats. Jezus! hoeve van Marjaas: schier allen daarna in leven in Israël. ling en man, eindelijk openbaart ontvangt aan het Messiasamb.

Nu weten jaren uiterst w jaar zijus leven enkel voorval. Eu voort blijft len tot aan de valig is 'dit n zoo gewild. E Jezus' kindsheid ging, is zoo nie heiligen persoo kenisse ervan het u naar belangen. De E dat ze aan de jaren geen wa het voor de l is, haar Heilant voorts terstond dan dat ze die ling van den H volgen kon. V heilige weetg Jezus bij de bewustzijn, bij den huislijken bij zijn omgaa zooveel meer.

God schoof er niet daarbij dan wil ophouden. is tweelei: I de wereld, als daarna het ko relid, als hij zie openbaart.

In zooverre gen, dat de a jaren zijner opv de vrucht der schier in nog nevelen van h men uitsluitend tingen zou wille daad het geva weg, dat we weten. Ten ee aan den oever is opgegroeid; jaar af aan de pel deel nam; e Schrift ervaren onder Israël o alle religieuze, pelijke verhou toont, dat het l van de wereld het leven van in geestelijke t zijn tijdgenoot geleefd heeft v volk, en als v toenmaligen vol voerd. Dit is l en het tweede volkstoestand i en uit andere g van zaken, d gratie alzo z dank zij de Israël was het bijzondere gena volksstaat afdr tekenen men culiere genade het daarom n culiere genade meer was, wa Davids dagen, lei vreemde inv lon, uit Egypt